

**Рішення разової спеціалізованої вченої ради ДФ 26.133.075
про присудження ступеня доктора філософії**

Здобувач ступеня доктора філософії Волощенко Юрій Миколайович, 1968 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив з відзнакою у 2010 році Національний університет фізичного виховання і спорту України за спеціальністю «Фізичне виховання», з 2018 р працює старшим викладачем кафедри спорту та фітнесу Факультету здоров'я, фізичного виховання і спорту Університету Грінченка; виконав акредитовану освітньо-наукову програму «Фізична культура і спорт».

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 26.133.075 Київського столичного університету імені Бориса Грінченка виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), місто Київ, від 20 червня 2024 року № 523, у складі:

Голова разової спеціалізованої вченої ради:

ЛЯХОВА Інна Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту Факультету здоров'я, фізичного виховання і спорту Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Рецензенти:

БІЛЕЦЬКА Вікторія Вікторівна, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, завідувач кафедри спорту та фітнесу Факультету здоров'я, фізичного виховання і спорту Київського столичного університету імені Бориса Грінченка;

ГОЛОВАЧ Інна Іванівна, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту Факультету здоров'я, фізичного виховання і спорту Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Офіційні опоненти:

КОРОБЕЙНИКОВА Леся Григорівна, доктор біологічних наук, професор, професор кафедри психології і педагогіки Навчально-наукового інституту здоров'я, реабілітації та фізичного виховання і спорту Національного університету фізичного виховання і спорту України;

ВРЖЕСНЕВСЬКИЙ Іван Іванович, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, завідувач кафедри фізичної культури та спортивної підготовки Факультету лінгвістики та соціальних комунікацій Національного авіаційного університету.

На засіданні 7 серпня 2024 року, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка Волощенку Юрію Миколайовичу на підставі прилюдного захисту дисертації «Розвиток інтероцептивного усвідомлення здобувачів вищої освіти на основі соматичних рухів у процесі фізичного виховання» за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт.

Дисертацію виконано в Університеті Грінченка виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), місто Київ.

Науковий керівник: Полянничко Олена Миколаївна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри спорту та фітнесу Факультету здоров'я, фізичного виховання і спорту Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису. Дисертація Волощенка Юрія Миколайовича «Розвиток інтероцептивного усвідомлення здобувачів вищої освіти на основі соматичних рухів у процесі фізичного виховання», подана на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт, є завершеною, самостійною роботою, що містить науково обґрунтовані результати, актуальність, наукову новизну, теоретичне та практичне значення і відповідає п.6-9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого

постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 №44 (зі змінами), наказу Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 №40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації», затвердженого Міністерством юстиції України 03.02.2017 за №155/30023. Дисертація Волощенко Юрія Миколайовича та наукові публікації, у яких висвітлено наукові результати дисертації, виконано на належному науковому рівні з дотриманням академічної доброчесності. Волощенко Юрій Миколайович на високому рівні оволодів методологією наукової діяльності, набув теоретичних знань, відповідних умінь, навичок та компетентностей. Здобувач вільно володіє матеріалом.

Здобувач має 12 наукових публікацій за темою дисертації, з них 11 – одноосібні, 1 – у співавторстві: 3 статті – у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України; 9 статей (з них 1 у співавторстві) у яких додатково відображені результати дослідження.

1. Волощенко Ю. М. (2022). Соматична рухова освіта: огляд сучасних методів дослідження. *Спортивна наука та здоров'я людини*, №2(8), 22-51. ISSN 2664-2069. <http://sporthealth.kubg.edu.ua/article/view/269252>

2. Волощенко Ю. М. (2023). Interoceptive awareness: verification of the adaptation of the Ukrainian erosion of the Multidimensional Assessment of Interoceptive Awareness (version 2) questionnaire among first-year students of Borys Grinchenko Kyiv University. *Спортивна наука та здоров'я людини*, №1(9), 68-91. ISSN 2664-2069. <http://sporthealth.kubg.edu.ua/article/view/279033>

3. Волощенко Ю. М. (2023). Якість життя молодих людей. Перевірка адаптації української версії Короткого опитувальника якості життя (WHOQOL-BREFukr) серед студентів першого курсу Київського університету імені Бориса Грінченка. *Спортивна наука та здоров'я людини*, №2(10), 68-91. ISSN 2664-2069. <http://sporthealth.kubg.edu.ua/article/view/289899>

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради та висловили такі зауваження:

Білецька Вікторія Вікторівна – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, завідувач кафедри спорту та фітнесу Факультету здоров'я, фізичного виховання і спорту Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, зауваження:

1. У Розділі І «Розвиток інтероцептивного усвідомлення на основі соматичних рухів як проблема у сфері фізичного виховання та спорту» доцільно було б більше зосередитися саме на аналізі результатів досліджень інших авторів, а не на цитуванні їх результатів.

2. У підрозділі 3.3 «Авторська технологія розвитку інтероцептивного усвідомлення здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня на основі соматичних рухів у процесі фізичного виховання» зустрічаються не зовсім коректно сформульовані назви рухів згідно гімнастичної термінології.

3. Практичні рекомендації є досить стислими (2,5 сторінки), хоча в роботі поставлене окреме завдання «Розробити практичні рекомендації щодо розвитку інтероцептивного усвідомлення здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня з використанням соматичних рухів специфічного характеру на заняттях з фізичного виховання».

4. У Розділі 5 «Аналіз та узагальнення результатів дослідження» бажано було б вказати не тільки які результати отримані вперше, але і які положення були розширені, доповнені та набули подальшого розвитку.

Головач Інна Іванівна – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту Факультету здоров'я, фізичного виховання і спорту Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, зауваження:

1. На нашу думку, надаючи опис заняття (сторінка 241) доцільно використовувати загальноприйняті у фізичному вихованні вихідні положення для вправ. Наприклад, В.п. – лежачи на спині.

2. Також надаючи опис заняття (сторінка 243) написано «... пройдіть і відмітьте, що це зробило з вами» ускладнюється розуміння завдання. Доцільно, на наш погляд, написати наприклад «відчуйте різницю у своїх рухах».

3. У розділі «ПРАКТИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ» додати інформацію щодо режиму харчування до занять, наявності попередньої розминки та особливостей стану здоров'я здобувачів вищої освіти.

4. Розділ 4 починається зі сторінки 125, а не 124, як зазначено у змісті.

Коробейнікова Леся Григорівна – доктор біологічних наук, професор, професор кафедри психології і педагогіки Навчально-наукового інституту здоров'я, реабілітації та фізичного виховання і спорту Національного університету фізичного виховання і спорту України, зауваження:

1. У роботі введено у науковий обіг поняття: «соматична рухова освіта та терапія», «соматична рухова освіта» та «соматичні рухи», що взято за основу для цих дефініцій?

2. Що відрізняє вашу авторську технологію від тих, що запропоновані попередниками і що є головною відмінністю?

3. На нашу думку не доречно представлено у другому розділі дисертації перелік дисциплін за якими навчаються досліджувані.

4. У роботі йдеться про кореляційний аналіз, який доречно було б представити у тексті дисертації візуально у вигляді таблиць або діаграм.

5. У дисертаційній роботі весь авторський підхід схиляється до соматичних рухів, але автор проводить ґрунтовну ментальну роботу, що не може не відобразитися на психоемоційному стані та на розвитку і удосконаленню психічних процесів, але про цей феномен у роботі не йде мова.

Вржесневський Іван Іванович – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, завідувач кафедри фізичної культури та спортивної підготовки Факультету лінгвістики та соціальних комунікацій Національного авіаційного університету, зауваження:

1. При перекладі наукових робіт з інших мов, зокрема з англійської, можуть виникати труднощі через різницю в термінології, а також важливо враховувати контекст, у якому використовуються певні терміни та фрази. У першому розділі дисертаційної роботи варто було б більш детально розкрити

введене поняття «інтероцептивне усвідомлення», його загальність і специфічність у контексті дослідження. Порівняно з інтероцепцією, «інтероцептивне усвідомлення» — поняття, яке підкреслює не лише особливості сприйняття внутрішніх сигналів організму, але й усвідомлення цих сигналів, охоплює фізіологічний процес сприйняття, когнітивний процес усвідомлення і здатність інтерпретації цих сигналів.

2. В дисертаційній роботі поза увагою залишився процес самоаналізу, саморефлексії учасників педагогічного експерименту, який передуює використанню рефлексії після соматичних рухів, в кінці заняття з фізичного виховання. Важливо підкреслити, що самоаналіз, саморефлексія і рефлексія є взаємопов'язаними процесами, які забезпечують процес розуміння особистого досвіду та сприяють ефективному розвитку інтероцептивного усвідомлення. Самоаналіз, саморефлексія дозволяють оцінити власні дії, думки, відчуття, тоді як рефлексія допомагає інтегрувати отримані знання в подальшу практичну діяльність.

3. Необхідно зазначити, що при розробці авторської технології розвитку інтероцептивного усвідомлення здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня на основі соматичних рухів було б доцільно спиратися не лише на положення системного підходу, як зазначає автор, а й на положення інформаційного підходу, в якому людина розглядається як складна система обробки інформації.

4. На наш погляд, важливим є той факт, що авторська технологія була розроблена та впроваджувалася на заняттях із фізичного виховання в закладах вищої освіти (ЗВО). Однак, автор не зазначає, для якої групи за станом здоров'я розрахована (розроблена) авторська технологія розвитку інтероцептивного усвідомлення здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня. Також залишається незрозумілим, чи може авторська технологія розвитку інтероцептивного усвідомлення використовуватися на заняттях із фізичного виховання для студентів, які за станом здоров'я віднесені до спеціальної медичної групи.

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 членів ради,

«Проти» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 26.133.075 присуджує Волощенко Юрію Миколайовичу ступінь доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради ДФ 26.133.075

Інна ЛЯХОВА